

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ "לעובדא ולמעשה" כרך ב

מזה עשרות שנים, רבים מתענגים על שיעורי המרתקים של הר"ח רבי אפרים נחמן אנשין, בספר הקדוש "סיפורי מעשיות", הנמסרים מדי שבת בבית המדרש המרכזי של חסידי ברסלב במאה שערים, ירושלים.

רבים משומעי לקחו הביעו זה מכבר את רצונם שהשיעורים הללו יעלו על מזבח הדפוס. ואכן, לפני מספר שנים יצא לאור ספרו הראשון "לעובדא ולמעשה" על מעשה א "מאבדת בת מלך", שהתקבל בחיבה עצומה, ואף אול מחמדים.

כעת הופיע הספר השני, על מעשה ב, "מעשה ממלך וקיסר", ובו 720 עמודים מלאים וגדושים בדברי חיוק נפלאים.

הייחודיות של שני חלקי הספר הוא, שמלבד הרמזים המופלאים שהמחבר מוצא בסיפורי רבינו, הוא כולו "לעובדא ולמעשה", תוך כדי דברים מלהיבים ומחזקים המשיבים את הנפש ומדריכים את הקורא בדרך העולה בית א-ל.

ניתן להשיג בחנויות ספרי ברסלב.

הפצה ראשית: 052:7657262

חוק. הלימוד היומי

יום	יום	ליקוטי	ליקוטי	ליקוטי	הדף
אדר א'	מוהר"ן	ה"א	ה"ב	ה"ג	סוכה
שבת	ח	ס:	כג	מז מח	ה
א	ט	סא.	כד	מט נ	ו
ב	י	סא:	כה	נא נב	ז
ג	יא	סב.	כו	נג נד	ח
ד	יב	סב:	כז	נה נו	ט
ה	יג	סג.	כח	נז נח	י
ו	יד	סג:	כט	נט ס	יא

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב 718-8552121 (1)

באנגליה 203-6085819 (44)

מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775

הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחם א. ברעסקי

לצעוק כמו מרדכי הצדיק

אולי יראה מוקדם קצת לדבר כבר עכשיו על פורים, אבל מצד ההכנה לכך, כמעט איחרנו את המועד... ההכנה הקדחתנית לפורים נכנסה בשבוע זה לעיצומה. שכן ביום שלישי התחילו "ארבעים יום לפורים", כשהמשמעות היא: הגיע הזמן להתחיל לצעוק: "ריבונו של עולם, הצילני מקליפת המן עמלק וזכני לקדושת מרדכי ואסתר" - - -

מוהר"נ"א אמר פעם: "מי שצועק ארבעים יום קודם פורים שיציל אותו הקב"ה מקליפת המן עמלק - זוכה להארת מרדכי בעת קריאת המגילה". אימרה זו הפכה להיות מנוע אדיר, שמתניע אלפי לבבות להתכוון לקראת היום הגדול של פורים, בגעגועים ובזעקות גדולות ומרות, כפי שעשה מרדכי בשעתו ברחוב העיר.

זהו צעקה שפורצת מעומק הלב ומהדהדת בימים אלה ברחבי היערות, מפיהם של אלו שעדיין מאמינים שיש סיכוי להינצל מקרירותו של עמלק, ולהתחיל מחדש לחיות חיים של התלהבות ושמחה בעבודת ה'.

שכן, גם היום אנו סובלים מהמן, וגם השנה אנו מצפים לנס פורים, כמו בימים ההם בזמן הזה שקרה הנס בזכותו של מרדכי שיצא לרחובה של שושן הבירה וזעק זעקה גדולה ומרה; "ועיקר הנס של פורים על ידי מרדכי, היה על ידי ריבוי הצעקות וזעקות שצעק להשם יתברך, והכניס גם בישראל לזעוק ולצעוק הרבה להשם יתברך" (ליקוטי הלכות, פורים ו, 1) - כך גם השנה, מצפים לנס בזכותם של השומעים בקול הצדיק וזועקים זעקה גדולה ומרה.

כי "כמו שעשה מרדכי כשעמד עליהם המן הרשע ימח שמו, כן אנחנו חייבים בכל דור לצעוק מאוד להשם יתברך, על כל הגזירות. וה' הטוב ישמע שוועתנו ויבטלם ויהפכם לטובה" (חיי מוהר"ן, רעז).

הצעקה היא עצה עתיקת יומין; היא מופיעה כמעט בכל פרק בתהילים. אך לאחרונה היא הפכה להיות 'סמלית' יותר... כשמדברים היום על 'צעקה', לא מבינים בהכרח שאכן צריכים 'לצעוק' לה'. כיום אפשר לומר שוב ושוב: "קולי אל אלקים ואצעקה"; "קולי אל ה' אעזק"; "זעקתי אלקי ה'" - ולא לקלוט שאכן צריך לצעוק, אפשר גם לומר בכונה עצומה את הפסוק "יגעתי בקראי נחר גרוני", בו בזמן שהגרון רחוק עדיין מלהיות צרוד מצעקה ותפילה.

אך רבינו הקדוש לא השלים עם כך; הוא רצה להוליד אותנו בדרכו של דוד המלך בתמימות ובפשיטות: לצעוק אל ה', עד שהגרון אכן יהיה נחר. וכפי שמספר מוהר"נ"א: "פעם אחת הייתי קובל לפניו על עניני, והייתי אומר לפניו פטרוני העלון: ה' ר"ר נחמן בנשיעה ה"ו, ה' ר"ר נפתלי ברגר ה"ו, ה' ר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, ה' ר"ר יצחק גרינולד ה"ו, ה' ר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, ה' ר"ר משה ליכטער ה"ו, ה' ר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

בדרך קובלנה: "יגעתי בקראי נחר גרוני כלו עיני מייחל לאלקי... ענה ואמר לי: 'הלא אם דוד המלך עליו השלום אמר 'יגעתי בקראי נחר גרוני' - היה כפשוטו, שכבר קרא כל כך עד שהיה עייף ויגע ממש בקראו, וניחר גרונו ממש בפשיטות, אבל אתה, תהילה לא-ל, עדיין אתה בכוחך..." (חיי מוהר"ן, תקמח).

ואכן, מוהר"נ"א היה נאמן לדברי רבו, ו"היה עוסק הרבה בתפילה ובתחנונים בתמימות ופשיטות גדול. כי היה רגיל לומר בכל יום מזמורי תהלים הרבה, ובהתעוררות גדול ובכבייה עצומה, ובקולות וצעקות גדולות ומשונות, ובלב נשבר באמת כזה, אשר לא יאמן כי יסופר" (עלים לתרופה, הקדמה).

וכשם שחזק רבינו את גדולי תלמידיו לצעוק אל ה', כך גם האיר בלבם של הרחוקים לאחוז בנשק הזעקה, "ואמר, כשנפלין לפעמים לתוך רפש וטיט שקשה לו מאד לצאת משם - צועקין

וצועקין וצועקין" (שיחות הר"ן, קכט) - - - "ואפילו כשמונחים בשפלות גדול מאד, אף על פי כן, צעקה בעלמא שנותנין, אף על פי שתיכף ומיד נפסק - גם זה אינו נאבד. ואפילו הצעקה מבטן שאול, גם כן אינו נאבד" (חיי מוהר"ן, רעא).

בכך חידש רבינו את עבודת הצעקה, שלא תיזכר רק בספר התהילים, אלא תישמע ותהדהד גם היום; הוא הפך אותה למשהו מעשי ואקטואלי.

האמת, שה"זעקה גדולה ומרה" קיימת בלבם של כל אחד. אין צורך לייצר אותה. רק צריך לבטא אותה בפה. הלב רותח כבר מכאב וצער, אלא "שצריכין להפוך החמימות הבורע בלב מריבוי הצרות; להפוך הכל לתפילות ותחינות ובקשות וצעקות להשם יתברך בחמימות הלב, בבחינת 'חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דיברתי בלשוני'" (ליקוטי הלכות, פורים ו, 1).

מי מאתנו אינו מרגיש בלבם זעקה מרירה?! הצרות והאסונות, הגזירות והטרגדיות, ההתמודדויות והמעידות, גורמות לכולנו מרירות בלב. אך מעטים הם אלו שהופכים את המרירות שבלב ל"זעקה גדולה ומרה". רובנו משאירים אותה בלב, וכך הופכים להיות טרף קל לשיני העצבות והייאוש של עמלק.

אבל מי שיש לו שכל, מקשיב לקולו של הצדיק, ומתחיל כבר עכשיו לנקז את המרירות שבלבו, בזעקות גדולות ומרות, וכך, לא רק שאינו נופל לידי של עמלק, אלא גם מכניע אותו.

תורת הקבלה - בהתנהגות היומיומית

האדם בכל יום ויום, כפי תיקון הבריאה של אותו היום שהוא צריך להמשיך. כי כמו שבתחילת הבריאה נעשה זה אצל ה' יתברך בעצמו, שבתחילה היה האור אין סוף ולא היה מקום לבריאה, וצמצם האור לצדדיו, שעל ידי זה היתה כל הבריאה על ידי החכמה וכו' וכו' - כמו כן נעשה זאת אצל האדם שהוא חלק אלוה ממעל, שהכל נברא בשבילו, שהוא יעסוק בתיקון וקיום העולם כל ימי חייו. ובכל יום ויום, כפי הבריאה שהייתה באותו היום, כמו כן הוא צריך להמשיך על ידי עבודתו ותיקון וקיום אותה הבריאה מחדש על ידי כל הנ"ל. כגון: ביום ראשון - כלליות בריאת שמים וארץ וכו'. וביום שני - בחינת 'יהי רקיע בתוך המים' וכו'. שזה בחינת מה שהיו אנשי המעמד עוסקין בפרשת בראשית בכל יום ויום, כמובן למשיכיל" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ז, ב).

וכיצד עושים זאת?

בכל יום מתלהב הלב שלנו - בפנימיותו - לעבודת ה', בהתלהבות אלוקית אינסופית. אך כדי שהתלהבות זו תתגלה ותביא אותנו לידי תורה ותפילה ומעשים טובים, עלינו לצמצם את ההתלהבות האלוקית; לחשוב מחשבות טובות כיצד לעבוד את ה'; ללחוץ עם שכל המחשבות הזרות והרעות שרוצות להסיח את דעתנו מהתכלית, ולעבוד את ה' בהדרגה ובמידה.

בעבודה פשוטה זו, נעבוד כל יום על כל ה"עץ חיים", בתחום המעשי.

אכן, "מה גדלו חסדי ה' ונפלאותיו, אשר הוריד לנו זה הנחל ממקור החכמה, הנובע ומשפיע לימודים שורשיים לחכמת הקבלה, ומפרשים ומבארים אותם" (ביאור הליקוטים, הקדמה) באופן שנוכל לא רק "ללמוד" את חכמת הקבלה, אלא גם 'לקיים' אותה וללכת אתה בעבודת ה' היומיומית.

"כי על פי הדברים האלה וכיוצא בהם, המבוארים בדברינו, תוכל לעשות לך דרך להבין מעט מעט מועיר בדרכי הקבלה של הוזהר הקדוש והאריז"ל, להוציא מהם דרכים ועצות למעשה, על פי הקדמות נוראות ועצות אמיתיות של דברי תורתו של רבנו ז"ל. שכל תורה ותורה וכל מעשה ומעשה, היא פותחת שערים רבים של השגת אלוקות, שעל ידי זה יכולין להבין גם כל דרכי הקבלה - אם תזכה לשקוד על תורתו הקדושה יום יום בשקידה רבה" (ליקוטי הלכות, תפילין ה, לח).

ובכן, על פי דברי רבינו בתורה זו, מתחולל כל מהלך הבריאה בכל יום מחדש. בכל יום כשאנו קמים בבוקר, אנו אמורים לברוא את העולם מחדש, לעשות מחדש "חלל פנוי" ולהמשיך בו את אור האין סוף. ולא זו בלבד, אלא שבכל יום מימות השבוע, אנו אמורים לברוא מחדש את הבריאה של אותו יום: ביום הראשון - את השמים ואת הארץ; ביום השני - את הרקיע שיבדיל בין מים למים, וכן הלאה. וכדברי מוהרנ"ת:

"כי זה הענין של התלהבות האור והצמצום, זה נעשה אצל

"מבואר בעץ חיים" בתחילתו, שכשהשם יתברך רצה לברוא את העולם, היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף, ולא היה מקום לבריאת העולמות, והוצרך כביכול לצמצם אור האין סוף לצדדיו, ונעשה חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הזה, ברא כל העולמות ... ורבינו, זכרנו לברכה, מבאר כל זה בכל אדם".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, מט)

מאז שיצא הספר הקדוש "עץ חיים" לעולם, הספיקו כבר הרבה מקובלים ללמוד ולדעת על ה"חלל הפנוי" שעשה הקב"ה לצורך בריאת העולם, ועל המשכת אור האין סוף לתוך החלל; האדם הקדמון, והאורות היוצאים ממנו; אורות אח"פ, עולם הנקודים, עולם העקודים, ועולם הברודים.

אך מי העלה בדעתו שדבר זה מתרחש בכל יום? ולא רק בעולמות העליונים, אלא בלב של כל אחד מאתנו. מי היה מאמין שאת ה"חלל הפנוי" והמשכת אור האין סוף בתוכו, מוטל עלינו לעשות כל בוקר מחדש; לצמצם את ההתלהבות האלוקית האינסופית שבלב, ולהתחיל לחשוב מחשבות טובות ומדורות, כיצד לעבוד את ה'.

גם אותם העולמות הנעלמים ונשגבים, שאינם נזכרים בכתבי האריז"ל, אלא בכתבי מוהר"י סרוג, כדוגמת: עולם המלבוש, טהירו עילאה, וכדומה - גם אותם מסביר מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (תפילת המנחה ז, כב) כיצד הם מתפרשים בעבודתו האישית של כל אחד ואחד מאתנו.

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי אהרן מקרימנצ'וק חתן רבינו

מסופר, כי כשביקר מוהרנ"ת בקרימנצ'וק, שוחח שיחה ארוכה עם רבי אהרן. לאחר מכן, הפליג רבי אהרן במעלת מוהרנ"ת ואמר: "כל כתיב האר"י ז"ל מונחים אצלו כעל כף ידו".

בפטירת רבי יצחק אייזיק חתן רבינו, הוא הותיר אחריו כמה אוצרות מבית רבינו, ביניהם ספר-תורה שהיה שייך לבעל שם טוב הקדוש. רבי יצחק אייזיק ציווה בצוואתו לבניו שימסרו את ספר התורה הזה למוהרנ"ת, ואכן, על פי פסק של רב העיר, רבי אהרן זסלבסקי, מסרו בני המנוח את הספר למוהרנ"ת והוא שיכנו כבוד בקלויז באומן, והיו קוראים בו רק בזמנים מיוחדים. ספר התורה אבד בימי מלחמת העולם השנייה.

לשמחת בית רבינו, ודיבר שם דברי אלוקים חיים מתורתו הקדושה של רבינו.

על צדקו של מרת חיה בת רבינו ויראת השמים שלה מסופר, כי בלכתה ברחוב היתה מכסה פניה ברדיד, ברוב צניעותה המופלגת.

לרבי אהרן ומרת חיה נולד בן שנקרא בשם רבי יחיאל, הוא נשא לאשה את אחייניתו מרת שטארנע סאשיא, בת אחיו מאמו (מהיווג הראשון) רבי נחמן חיה'לס; כך שהיה זה שידוך נוסף בין צאצאי רבינו ובעל התניא, מכיוון שזוגתו של רבי יחיאל היתה אף היא נכדת רבינו. (חמותו של רבי יחיאל היה בתו של רבי בער בן הר"ק רבי שלמה מקרלין, ואמה מרת רייזל היתה בתו של הר"ק רבי ברוך ממז'יבו).

לרבי יחיאל ומרת שטארנע סאשיא נולדו חמשה בנים ושלוש בנות: (א) זלמן נחמן (ב) מרדכי (ג) דובער (ד) צבי הירש (ה) אהרן (ו) פייגא (ז) שרה (ח) חנה.

בספר 'ימי מוהרנ"ת', מספר רבי נתן כי בחודש אדר תקפ"ב ביקר בקרימנצ'וק, שם עשה רבי יצחק אייזיק חתן רבינו סעודה והוא, מוהרנ"ת, השתתף בה, וגם גיסו של רבי יצחק אייזיק - רבי אהרן דגן, השתתף בה עם אחיו:

"ביום שלישי הנ"ל נסע רבי אייזיק נרו יאיר לדרך לשיקלאב, ועשה איזה סעודה קודם נסיעתו, והיה שם רבי אהרן חתן רבינו זכרנו לברכה ורבי ש. אחיו" (חלק ב, נא).

רבי אהרן זסלבסקי נולד לאביו רבי אליהו חתן רבי שניאור-זלמן מלאדי, ולאמו מרת פריידא, שאביה בעל התניא חיבב והחשיב אותה מאוד והיה אומר בפניה דברי חסידות.

בספר 'בית רבי' על תולדות אדמור"י חב"ד, מובא אודותיו: "הרב הגאון החסיד המפורסם רבי אהרן זל"ה מקרימנצ'וק שהיה גדול מאוד בתורה ויראה ובחסידות. ושמוענו מאחד הרבנים מנכדי רבינו (=בעל התניא) שהיה מפליג בשבח מוהר"י (דף נ). עוד מובא שם, כי יש אומרים שכשביקשו החסידים להכתיר עליהם את בעל ה'צמח צדק' לרב, דחה אותם ואמר להם שיקבלו עליהם את רבי אהרן לרב.

רבי אהרן כיהן כרב בעיר קרימנצ'וק ועמד בקשרי מכתבים עם בן דודו בעל ה'צמח צדק'. בשו"ת צמח צדק אורח-חיים סימן קב, יש תשובה שנכתבה אליו, ובסימן קא מובא: "הגיעני שאלה זו מב"ד (מנן דודי) הרב הג' ר' אהרן מקרעמענצ'וק"

זכה רבי אהרן והיה לחתנו של רבינו; הוא נשא לאשה את בתו הצעירה מרת חיה ע"ה, לאחר שהתאלמנה מבעלה הראשון רבי זלמן לויבארסקי. מספרים, כי באחת מפגישותיו של רבינו עם בעל התניא, רמז לו שעוד יהיו למחותנים. ואכן בשידוך זה התקיים הדבר, לאחר הסתלקות שני הצדיקים. מוהרנ"ת נסע לחתונתם, כיאה

נקודה

יש אנשים שבגלל מצווה דמיונית, מקלקלים הרבה.

(עפ"י ליקוטי הלכות, גזילה ה, י)

תשובה – לא בשמיים היא

"אל תיפול ברוחך", ענה לו הבעל שם טוב, "קנה שוב ליטרא נרות והבא אותם לבית-הכנסת, והפעם לא יאכל אותם הכלב". לאחר מכן, הוסיף הבעל שם טוב ואמר לו: "אמרו לתלמידי רבי מיכל, כי מבקש אני ממנו שיבוא אלי לשבת הבאה". עשה האיש כפי שנאמר לו.

כששמע רבי מיכל מזלזל שוב כי הבעל שם טוב מזמינו לשבת, יצא לקראת שבת לדרך אל רבו, אולם בטרם הגיע למחוז חפצו, ארעה באופן בלתי צפוי תקלה בעגלה. השמש נוטה מערבה ועוד קט תשקע, ורבי מיכל עדיין על אם הדרך - - - בלית ברירה, ירד מן העגלה והחל מחיש צעדיו ברגל. צער עצום היה לו מן המחשבה שעלול הוא חלילה להיכשל בחילול שבת.

הוא הגיע רגלי אל הבעל שם טוב בליל שבת, כאשר כבר עמד עם הגביע בידו, מוכן ומזומן לקדש על היין. כשהבחין הבעל שם טוב בתלמידו הנכנס ורוחו נסערת בקרבו, פנה אליו ואמר לו:

"נו מיכליה, מעתה תדע איך לתת תיקון חמור למחלל שבת בשוגג..." ואז הוסיף ואמר לו: "איש כמוך, שלא טעם טעם חטא מימיו, איך תדע ותרגיש את הכאב ושבירת הלב של יהודי שנכשל, חס ושלום, בעבירה?!"

"להווי ידוע לך, שבשבירת הלב שהיה לאיש הזה מחילול השבת שארע לו, כבר נתקן ונמחק חטאו לגמרי!"

חסידי ברסלב, בספרם סיפור זה, היו מסמיכים את דברי רבינו הקדוש בספר המידות (ערך תשובה סעיף ט): "יש להקל אופן התשובה על החוטאים".

ועוד מובא כמה סעיפים לאחר מכן (סעיף כו):

"העושה דבר עברה ומתחרט בה - מוחלין לו על כל עוונותיו".

לחידודא
חידון השנוע לעתידים

חידה מס' 171

על איזה דבר אמר רבינו שאין עונש גדול מזה?

הפתרון לחידה מספר 170
אילו ראשי תיבות מצא רבינו על חודש אדר?
- ראש דברך אמת
(ליקוטי הלכות דיינים ג, יט)

זכה בהגרלה לחידה מס' 169
נחמן קלניצקי, רח' שטראוס, ירושלים
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחירת השפה, תקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה.
בין הפותחים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תעודת תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

החמור מאוד?!"

הבעל שם טוב הבחין בכך ושאל אותו לפרש השתוממותו. סיפר לו האיש את כל המאורע, כיצד הלך אל הרב בעירו, רבי מיכל מזלזל שוב, אשר סידר לו תיקון חמור מאוד שאין באפשרותו לעמוד בו; "על כן תמה אני שכבודו נתן לי תיקון פשוט וקל כזה".

אך הבעל שם טוב עמד על דעתו והורה לו לעשות כפי שציווה עליו, וזו תהיה תשובתו השלמה.

יצא האיש מלפני הבעל שם טוב, בלב שמח, כמי שאבן כבדה נגולה מעל לבו. הוא מיהר וקנה ליטרא נרות חלב והביא אותם בשמחה לבית הכנסת כדי למסור אותם לשמש שידליקם. אולם בבואו לבית-הכנסת לא ראה את השמש, על כן תלה את חבילת הנרות על עמוד בפניה והלך לדרכו. לפתע נכנס כלב אל בית-הכנסת, וריחרח את הנרות ואכל אותם...

כשהתברר לאיש מה עלה בגורל הנרות, נשבר לבו בקרבו לשברים; הוא הרגיש כאילו אינו ראוי לתקון; והראיה, שבמקום שידלקו הנרות בבית-הכנסת, הפכו למאכל בפי כלב.

הוא נסע שוב אל הבעל שם טוב וסיפר לו את עגמת הנפש הגדולה שלו, על כך שהנרות שנדב נאכלו על ידי כלב.

באחד הימים הגיע לפני רבי יחיאל-מיכל מזלזל שוב, יהודי נסער מאוד, על פניו ניכר צער הגדול. "רבי", אמר ברוח נשברה, "נכשלתו בעוון חילול שבת בשוגג; הורני דרך תשובה שאוכל לתקן את חטאי ולמורק את נשמת".

ישב רבי מיכל וסידר לו תשובה חמורה מאוד על פי ספר הירוקה' ושאר ספרי מוסר. התשובה כללה: סדר תעניות רבות, לגלגל עצמו בשלג ולשבת במים קרים בימות החורף פרק זמן כדי צליית ביצה קלה.

נבהל האיש בשמעו את סדר התשובה המפרך שנתן לו הרב, אך מכיוון שהיה ירא שמיים ורצה לתקן את חטאו, החל לנהוג לפי מה שנאמר לו. אולם עד מהרה הבין, שלא יוכל לקיים את סדר התשובה הקשה הזה, מפאת חולשת גופו. נפשו היתה מרה עליו בשל כך.

באחד הימים, הגיעה לאוזניו השמועה כי הבעל-שם-טוב הקדוש הגיע אל העיר הסמוכה. הוא נסע אליו לשבת-קודש, וניגש אליו כשנפשו בשאלתו: "רבי קדוש, חפץ אני לתקן את עוון חילול שבת בשוגג שנכשלת בו".

"קנה ליטרא אחת של נרות", השיב לו הבעל שם טוב, "ותביא אותם אל בית-הכנסת כדי להדליקם לכבוד שבת קודש, וזה יהיה תיקונך".

האיש עמד משתאה ומשתומם, כשהוא מהרהר לעצמו: 'במה תועיל לי נדבה מועטת כזאת לעוון חילול שבת'.

אגניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

אילו גדולים פגש רבינו? (ב)

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתלים:

רבי אברהם דב מחמליניק, חתן בעל ה"תולדות" ומתלמידי המגיד. הוא ביקר אצל רבינו שעשה סעודה לכבודו, ואף השתדך עם רבינו, כשבנו רבי יוסף יוסקא נשא לאשה את בתו מרת אדל.

רבי אריה לייב מוולטשיסק, מתלמידי המגיד ממזריטש ומגדולי הלמדנים שביניהם. השתדך עם רבינו, כשבנו רבי פנחס נשא לאשה את בתו מרת מרים.

רבי אברהם מקליסק, אותו נפגש רבינו ב"היותו בטבריה, ואף שבת בביתו. בליל שבת כופף רבינו את ראשו בפניו כדי שייכרך אותו, קפץ רבי אברהם לאחריו באמרו: "כיצד אין אנו מתביישים מזרע הבעש"ט?!" רבינו שיבה את תורתו של רבי אברהם באמרו כי שלימות באמירת תורה ראה רק אצלו.

רבי יעקב שמשון מושיטובקה, מגדולי התלמידים החריפים והלמדנים שבין תלמידי המגיד. כשרבינו היה בטבריה ערך רבי יעקב שמשון סעודה גדולה לכבודו שבה השתתפו כל גדולי העיר ושוחחו ביניהם ארוכות. רבינו יישב את ההדורים בינו לבין רבי אברהם מקליסק, שנחלקו ביניהם מעות ארץ ישראל.

רבי זאב מצ'רניאוסטרה, מתלמידי המגיד. אותו ראה רבינו באיסטנבול בדרכו לארץ ישראל. אחרי כן הגיע רבי זאב לארץ ישראל, רבינו ביקר בביתו בחיפה, ורבי זאב קיבל אותו בכבוד גדול מאד.

רבי צבי הירש הארקע, מגדולי תלמידי רבי מנחם מנדל מוויטבסק. בביתו התאכסן רבינו בהיותו בטבריה. רבינו השתדך עם בנו רבי משה, אך לאחר שחזר רבינו לחו"ל התבטל השידוך, עקב פטירתו של החתן, בנו של רבי משה.

מובן מאליו שרבינו ראה הרבה את דודיו: רבי משה חיים אפרים מוסדילקוב בעל ה"דגל מחנה אפרים"; ורבי ברוך ממז'יבוז'. שניהם השתתפו בחתונת רבינו, ולאחר מכן נפגשו עמו פעמים רבות.

יש לציין, שרבינו ראה את מרבית תלמידי הבעש"ט והמגיד, שהיו מתאספים בבית אביו רבי שמחה במז'יבוז'.

צעקה

הרב בנימין זאב חשין

כל אדם, עוד מעת היותו תינוק בעריסה - צועק. הצעקה מועילה לאדם בהרבה מישורים: כאשר יש לאדם איזו מועקה, הוא פורק את צערו ע"י צעקה; אב הרוצה לחנך את בנו או להשמיע דבריו בחזקה, עושה זאת ע"י צעקה. כן מוצאים את הצעקה בהרבה מצבים מחיי היום יום.

פן בלתי ידוע במעלת הצעקה מוגלה רבינו ב"ליקוטי מוהר"ן" חלק א, כא - "הולדת המוחין" - כמו אשה שזועקת לפני לידה, כך הוליד תורה, שהוא רוצה להשיג בה השגה גבוהה "להוליד מוחין" הוא צריך לזעוק אל השם. כך גם בכל דבר שרוצים להשיג באמונה, בגדולת הבורא, וכן בכל התעלות בעבודת ה' - צריכים להקדים את הצעקה.

כאשר נתבונן נראה, כי עדיפה צעקה על פני תפילה או בקשה מנוסחת. שכן תפילה ובקשה היא ביד האדם לפרט בדיוק מה חסר לו, כגון כשהוא רוצה ליזכות לתפילה בכוונה, הוא מבקש מה' שיוכחו לכונן תפילה בכל מילה שהוא מוציא מפיו, וכן הלאה.

מה שאין כן כאשר מאיר לאדם איזשהו מושג בעבודת ה'; איזו הברקה בהתעלות רוחניות, הרי בדרך כלל חסרים לו הכלים כיצד להלביש את כיסופיו במילים של תפילה ובקשה. אבל לצעוק הוא יכול גם באופן כללי: "זכני להגיע לדרגה זו!" "סייעני להתעלות בעבודתך!" וזאת אף על פי שאינו יודע איך להגיע לדברים האלה וכיצד מיישמים אותם למעשה.

וכך כותב רבי נתן ב"ליקוטי הלכות" (גילוי חסד): "מה שדרך התינוק לצעוק הרבה כל ימי קטנותו - כי מיום לדתו עד תשלום ימי קטנותו, אז הוא בחינת 'הולדת המוחין' - שצריך להולידם ולגלותם מבחינת עובר לבחינת לידה, כמו שנראין בחוש שהדעת נתגדל עם התינוק, על כן הטביע ה' יתברך בטבעו שיצחק הרבה, כי להוליד המוחין מתעלומתו, להוציאם מבחינת 'עיבור' - צריכין צעקה, בחינת 'צעקתנו יודע תעלומות', כמו שמבואר בהתורה הנ"ל.

"ומזה צריך האדם ללמוד לענין עיקר המח והדעת האמתית, להשיג התורה הקדושה ולהכיר את הבורא יתברך, שכשרואה שהמח והדעת נעלם ממונו בבחינת 'עיבור', הוא צריך לצעוק הרבה לה' יתברך"

רבי נתן מוסיף לבאר בכך את הפסיקה בתפילת 'אנא בכח': 'צעקתנו יודע תעלומות' - שהאדם אינו יודע כלל מה חסר לו ולהיכן הוא צריך להגיע. רק ה' היודע תעלומות יודע להיכן נעלמו המוחין שלהם הוא נזקק. ועל ידי הצעקה, הוא מוליד ומגלה את המוחין, וה' מאזין לצעקתו ומכוון אותו למקומו.

(משנכח מחור שיחור של הרב בנימין זאב חשין שליט"א ניתן להאזין לשירות המלא במערכת השמע של 'אזורים' בסימל' 02-9950000. אידיש, אידיש, 1, 8)

אין שלימות בלי 'חלבנה' - כללית ופרטית

צדיק אמיתי הוא מי שיכול לקרב גם את הרחוקים מה', לעורר אותם, לעודד אותם ולהראות להם שעדיין לא אבדה תקוותם להתקרב אליו יתברך ולהדבק בו בכל לב.

כפי שלמדנו חז"ל: "כל תענית שאין בה מופשעי ישראל אינה תענית. שהרי חלבנה ריחה רע, ומנאה הכתוב עם סממני קטורת" (כריתות ו"ב). שכן עיקר כבודו של ה' הוא, שגם הרחוקים ביותר יכירו כבודו וישבו אליו, כמבואר גם בזהר, שדווקא יתרו שהיה כומר לעבודה זרה, כשהוא הכיר את גדולת ה' ואמר: "עתה ידעתי כי גדול ה'" - התגדל והתקדש שמו יתברך.

כך הצדיק, ככל שהוא מקרב ומעודד את הנמוכים והשפלים - זוכה להדבק יותר בקדוש ברוך הוא ולהשיג השגות גבוהות יותר בגדולתו יתברך, שהרי גם זה בעצם גדולתו, שמרחם וחס ומקרב אפילו את הרחוקים.

כך נבין את הקשר שבין הדלקת המנורה שבבית המקדש, לבין הקטרת הקטורת. הכתוב אומר: "בהשיבו את הנרות יקטירנה ובהעלות אהרון את הנרות בין הערבים יקטירנה" (שמות ל, ח-י). לאמור, שההשגות הנשגבות - שהם אורה הקדוש של המנורה - כפי שלמדנו: "הרוצה להחכים ידרים, שהרי המנורה בדרום" (בבא בתרא פ"ה ע"ב) - קשורות בקשר בל ינתק בקטורת, שעניינה, כאמור, לקרב את הרחוקים שהם ה'חלבנה' שמנאה הכתוב עם סממני הקטורת.

דברים אלו אמורים גם כלפי כל אחד ואחד, לכל אחד יש 'מנורה' - זמנים ומצבים שבהם הוא מרגיש אור של קירבה וקשר עם הקב"ה - אך יש לו גם מצבים מאירים פחות, שבהם עליו להתמודד עם 'חלבנה', מבפנים או מבחוץ. ברם, עליו ליזכר שעבודתו השלימה תלויה גם במצבים החלשים הללו, שכן כאמור הדלקת המנורה תלויה בקטורת.

(עפ"י ליקוטי הלכות, פ"ר ג, ו)

02-5410100
www.zadikintours.com

כ"א אדר ב
בליז'נסק!

חדש ומיוחד:
פולין-אוקראינה 24 שעות!

ההרשמה בעיצומה!

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם
שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל > קברי צדיקים > אירועים מיוחדים

02-633-8444

באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה. לרונת ופרנסה, לרפואה, למסכה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיצים									
צפת הר"ר יצחק אלעזר קליגר הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	בית שמש הר"ר יצחק אלעזר קליגר הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	בית שמש הר"ר יצחק אלעזר קליגר הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת איורסי הבן נתן שיח"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	קיב - אוקראינה הר"ר יעקב בער הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן לידים הר"ר הלל כהן הי"ל זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיס	קיב - אוקראינה הר"ר הלל כהן הי"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר שמואל מאיר חשין הי"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הבנים התאומים זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר נחמה חשין הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נחמן שיח"י ומחותן הר"ר סנדר בייצר הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתח"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה	ירושלים - בית שמש הר"ר יעקב ליב שפירא הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן אברהם יצחק שיח"י ומחותן הר"ר נתן קניז הי"ל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתח"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר יוסף סוקצנסקי הי"ל תרם והפיץ 1000 גליונות לע"י אמו מרת זעלדא צביה בת ר' יעקב ע"ה נלב"ע י"ב אדר תנצבה זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה	מורדק עילת - אלעד - בית שמש הר"ר שאול מרגליות הי"ל הר"ר מאיר יחיאל מרגליות הי"ל הר"ר יחזקאל שרגא מרגליות הי"ל הר"ר אפרים נתן מרגליות הי"ל תרמו והפיצו 2000 גליונות לע"י אביהם הר"ר ישראל שלמה פייבל ב"ר יחזקאל שרגא מרגליות זצ"ל נלב"ע י"ב אדר א' תשס"ה תנצבה. זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מילי דמיס

שירות אישי ומקצועי

הכי משתלם באירופנים!

מגוון מסלולים במחירים מיוחדים > כל שירותי הפנים קומפלט

טיסות חורף לאומן

ולכל היעדים בעולם

רד מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80